

[Ømann.]

den? Hvad er det for en afhængighed? Hvis lønstigningen bliver 8 pct., skal kalkulations- og avancerreglerne så være anderledes, end hvis den kun udgør 4 pct.? Skal disse regler i så fald være strengere, eller skal de være mildere? Jeg har svært ved at se, at en sådan variation i resultatet skulle hindre regeringen i at nedfælde sine principper i et lovforslag. Jeg må direkte spørge statsministeren: hvad er det, der skal være anderledes i prislovgivningen, hvis overenskomsterne bliver anderledes end håbet af regeringen? Og før jeg får et nøjagtigt svar herpå, må jeg gå ud fra, at det ikke er sådanne teknikaliteter, der ligger bagved regeringens mystiske tøven. Hvad da?

Ja, her i dag har statsministeren lagt megen vægt på at fortælle, at regeringen ved at forholde sig passiv ville undlade at blande sig i overenskomstsituationen. Også denne forklaring må forkastes. Det må da rent umiddelbart set være lettere for forhandlerne at bevæge sig i lys end i mørke. Det må da være lettere at nå til et resultat — og regeringen har sagt, at den ønsker at befordre et resultat — når arbejdsgiverne kender deres avancemuligheder og arbejderne kender prisudviklingen.

Så har jeg egentlig kun den sidste forklaring tilbage, at regeringen ved sin passivitet netop har villet blande sig i forhandlingerne, og at den har gjort det ensidigt til gavn for arbejdsgiverne, at en sådan slatten trussel om manipulation gennem prislovgivningen er det, der blev tilbage af den knyttede indkomstpoltiske næve.

Og her er det, vi må vende tilbage til disse kryptiske linjer i handelsministerens øvrige nødtørftige notat om fremtidens priser, det notat, som er brugt til at fodre 20 mands udvalget med, og som statsministeren i dag har løst op, hvilket ikke har gjort det klarere eller mere vejledende.

Der står:

„Det omfang, hvori øgede lønomkostninger som følge af lønstigninger bør tillades indregnet i priserne uden monopoltilsynets godkendelse, må bero på resultatet af overenskomstforhandlingerne.“

Se, disse par linjer fik ikke lov til at stå alene. Allerede næste dag var de kommenteret i Berlingske Aftenavis og tolket således.

Jeg citerer fra Berlingske Aftenavis tirsdag den 2. februar:

„Hvis der bliver tale om lønstigninger væsentlig ud over den ramme, som regeringen havde nævnt for arbejdsmarkedets parter, før overenskomstforhandlingerne begyndte,“

det er de berømte 3½ - 4 pct.,

„så må sådanne overskydende stigninger ikke kunne forventes indkalkuleret i priserne.“

Hvad opnår man ved at skrive sådan nogle ord i et notat i forbindelse med denne tolkning i en avis, der står regeringen nær? Ja, man giver naturligvis arbejdsgiverne anledning til at nægte lønstigninger, idet arbejdsgiveren kan henvise til, at regeringen måske vil forbyde ham at få dækning, og at han derfor må gå fallit.

Jeg synes, at dette ligner et groft forsøg på pression. Og det har jo virket. Vi har oplevet, at vognmændene havde opnået enighed med chaufførerne om fastsættelse af mindstelønnen. Denne aftale skulle have været underskrevet i går, men hvad siger arbejdsgiverne? De siger: ja men vi vil vente og se, hvad regeringen siger, og der sigter man vel netop til, hvad regeringen siger ved debatten i dag. Pressionen lykkedes altså ganske udmærket. Her er et helt åbenbart bevis på, at den er lykkedes. Den er lykkedes i det skjulte til fulde under forhandlingernes forløb. Og jeg har ikke, umiddelbart efter at denne kommentar fremkom i Berlingske Aftenavis, set nogen kommentar fra regeringens side. Det havde ingen hast med at dementere det, der her var givet udtryk for.

Der må kunne skabes klarhed over i dag, i hvilket omfang regeringen vil tillade, at overenskomstresultaterne indregnes i priskalkulationerne. Det kan vel ikke være sådan, at man tænker sig, at der skal gives tilladelse til varieret indregningsprocent alt efter det pågældende fag, den pågældende branche, den pågældende virksomhed. Sådan noget tror jeg ikke. Men det er vel kun en sådan plan, der kan være forklaringen på, at man er nødt til at tøve med at give sine oplysninger om, hvad man har til hensigt.

Lad mig sige til slut: udgangen af denne overenskomstsituation afhænger i høj grad